

ปัญหาการแปลผิดความหมายของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
**Errors in Meaning Transfer as Observed in the Translations of M.A.
(French-Thai Translation) Students, Ramkhamhaeng University**

ศศิ อินทโกสุม¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานผลการศึกษา จำแนกประเภทและอธิบายสาเหตุของปัญหาการแปลผิดความหมายในงานแปลของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยจำนวน 5 เรื่อง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลของนักศึกษาเกิดจากปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศสและปัญหาด้านหลักการแปลในสัดส่วนใกล้เคียงกันที่ร้อยละ 48.51 : 50.01 ส่วนการขาดคลังความรู้เป็นเพียงปัญหาปลีกย่อยที่ร้อยละ 1.48 2) ปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศสที่เป็นสาเหตุสำคัญของการแปลผิดความหมาย 5 ลำดับแรก ได้แก่ คำศัพท์-สำนวนยาก (ร้อยละ 22.48) คำไวพจน์ (ร้อยละ 7.54) โครงสร้าง (ร้อยละ 6.22) คำสรรพนาม/คำอ้างอิง (ร้อยละ 4.20) กาลและมาลา (ร้อยละ 4.04) และ 3) ข้อบกพร่องด้านหลักการแปลของนักศึกษาซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับในบทแปลคลาดเคลื่อน 5 ลำดับแรก ได้แก่ การแปลอิสระ การแปลขาด การไม่วิเคราะห์บริบทความหมาย การละข้อมูล และการไม่ใช้ตรรกะวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล โดยมีสัดส่วนของข้อผิดพลาดที่ร้อยละ 14.99, 7.45, 5.66, 4.96 และ 4.67 ตามลำดับ ผลการศึกษานำไปสู่ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรฯ ซึ่งเน้นการเชื่อมโยงความรู้ด้านภาษา ความรู้นอกเหนือภาษาและหลักการแปลเข้าด้วยกันในการทำทำความเข้าใจต้นฉบับและถ่ายทอดความหมายในบทแปล เพื่อช่วยให้นักศึกษาหลีกเลี่ยงการแปลผิดความหมายอันเกิดจากข้อบกพร่องของสมรรถนะด้านภาษา ด้านหลักการแปล และด้านคลังความรู้ได้บางส่วน

คำสำคัญ : การแปลผิดความหมาย การแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย ปัญหาการแปล การแปล การสอนแปล

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ABSTRACT

The purpose of this paper is to report the research results regarding a study of the classification and the characteristics of the errors in meaning transfer observed in five translations by Master of Arts (French-Thai Translation) students, Ramkhamhaeng University, which were used as case studies. The research findings reveal that 1) erroneous rendition of meaning in the students' translations arose almost equally from their defective linguistic and translational competences in the percentage ratio of 48.51 : 50.01, while their lack of encyclopedic knowledge was revealed to be insignificant at 1.48%; 2) the five most-often committed linguistic mistakes leading to incorrect translation involved misunderstanding of lexical items (words and expressions) (22.48%), polysemy (7.54%), syntax (6.22%), pronouns and anaphora (4.20%), and tenses and moods (4.04%); and 3) the students' inadequate translational competence resulting in inaccurate transfer of meaning appeared mainly in the following five aspects: free translation, under-translation, non-analysis of cognitive context, information omission, and non-application of logical reasoning, in the respective percentages of 14.99%, 7.45%, 5.66%, 4.96%, and 4.67%. The study led to pedagogical suggestions emphasizing correlation between linguistic, extra-linguistic, and translational knowledge to understand and render the meaning of original texts into translations, which will help the students avoid a certain amount of errors in meaning transfer resulting from insufficient linguistic, translational, and encyclopedic competences.

Keywords : Errors in translation, French-Thai translation, Problems in translation, Translation, Translation teaching

บทนำ

สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ ได้รับผิดชอบการบริหารและการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย มาตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2538 โดยเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกในปี พุทธศักราช 2541 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ปี พุทธศักราช 2538 ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ปัจจุบัน คือการผลิตมหาบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและมีจริยธรรมในการแปลสาขาวิชาต่างๆ ระหว่างภาษาฝรั่งเศสกับภาษาไทย เพื่อผลิตงานแปลที่มีคุณภาพ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ข้อมูล ตลอดจนสุนทรียะได้อย่างครบถ้วนปราศจากความผิดพลาดที่อาจก่อความเสียหายต่อผู้ใช้งานแปลได้ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2555)

ก่อนสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องผ่านการประเมินสมรรถนะด้านทักษะการแปลและด้านการใช้

ภาษาซึ่งจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยสอบป้องกันงานแปลและบทวิเคราะห์งานแปลของตนในการสอบประมวลความรู้ต่อหน้าคณะกรรมการสอบประมวลความรู้จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน คณะกรรมการฯ จะพิจารณาทั้งสมรรถนะของนักศึกษาและคุณภาพของบทแปลซึ่งจะต้องถ่ายทอดความหมาย ทั้งระดับเนื้อหาสาระและระดับอรรถรส ตลอดจนความหมายแฝงนัยต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรฯ และอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรฯ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบประมวลความรู้เพื่อประเมินงานแปลของนักศึกษาในหลักสูตรฯ ทุกรุ่น และพบว่าในงานแปลจากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสที่นักศึกษาคัดเลือกเองตามความสนใจและความถนัด ยังคงมีข้อผิดพลาดอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะข้อผิดพลาดด้านความหมายซึ่งเป็นสาระสำคัญของการแปล

ผู้วิจัยเชื่อว่าผู้สอนหลักสูตรการแปลควรทำหน้าที่พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน มิใช่เป็นแต่เพียงผู้ตัดสินคุณภาพของงานแปลของผู้เรียนเท่านั้น และเห็นพ้องกับ Gile (1992) และ Ballard (1998) ถึงความสำคัญของการศึกษาผลงานของผู้เรียนเพื่อรับทราบระดับสมรรถนะ โดยเฉพาะประเด็นที่ยังเป็นจุดอ่อนหรือข้อบกพร่อง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการแปลสำหรับผู้เรียนรุ่นต่อไปได้อย่างตรงประเด็นมากขึ้น ทั้งด้านแนวคิด เนื้อหาสาระ และกลวิธีการสอนกระบวนการต่าง ๆ ในหลักสูตร ตลอดจนหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลขึ้นได้

วัตถุประสงค์

ด้วยเหตุนี้ บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอผลการศึกษาบางส่วนจากงานวิจัยเรื่อง “ปัญหาการแปลผิดความหมายของนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง เกี่ยวกับ 1) ข้อผิดพลาดด้านความหมายที่เกิดขึ้นในงานแปลที่นักศึกษาใช้สอบเพื่อสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ของหลักสูตรฯ และ 2) สาเหตุของข้อผิดพลาดด้านความหมายต่าง ๆ ในงานแปลที่เกิดจากปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศส ด้านคลังความรู้ และด้านหลักการแปล และ 3) ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนการแปล เพื่อช่วยลดข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลของนักศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากความหมายเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำความเข้าใจกับแนวคิดเกี่ยวกับ “ความหมาย” ในการแปล และยึดแนวคิดของทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Interpretive Theory of Translation) ของสถาบันบัณฑิตศึกษากลุ่มและการแปล มหาวิทยาลัยปารีส 3 ซึ่งกล่าวว่า ความหมาย หรือ ความหมายระดับวาทกรรม (sens) หมายถึงสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อผ่านวาทกรรมและผู้รับสารรับรู้ในลักษณะของความรู้ความเข้าใจที่ปราศจากรูปแบบทางภาษา ความหมายอาจเป็นข้อมูลระดับสาระหรือระดับอรรถรส หรือทั้งสองอย่าง (Lederer, 1994)

นอกจากนี้ยังรวมถึงหน้าที่และผลลัพธ์ตามเป้าหมายของข้อมูลนั้นอีกด้วย ดังนั้น ข้อผิดพลาดด้านความหมายจึงหมายถึง การแปลคลาดเคลื่อน (faux sens) หรือตรงข้าม (contresens) กับความหมายในเอกสารต้นฉบับภาษาต่างประเทศ การละความหมายในต้นฉบับ การถ่ายทอดความหมายไม่ครบถ้วน การเพิ่มความหมายที่ไม่ปรากฏในต้นฉบับ การอธิบายความหมายโดยไม่จำเป็น การแต่งเติมความหมายโดยอิสระ รวมถึงการใช้ข้อความที่ไม่สื่อความหมาย หรือกำกวม ทำให้ตีความได้หลายนัย (ดวงตา, 2545; สุพรรณิณี, 2555; Delisle, 1993; Dussart, 2005)

นักวิชาการด้านการแปลเชื่อว่า การแปลผิดความหมายมีสาเหตุจากผู้แปลมีข้อบกพร่องด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้ง 4 ด้านต่อไปนี้ ได้แก่ ด้านความรู้และทักษะการใช้ภาษา (คำศัพท์-สำนวน ไวยากรณ์และโครงสร้าง) ทั้งภาษาต่างประเทศและภาษาแม่ ด้านความรู้รอบตัวและความรู้เฉพาะเรื่องที่จะแปล ด้านหลักการแปล และด้านทัศนคติในการแปล (สิทธิธา, 2535; วรรณภา, 2539; Ballard, 1998; Blondy-Mauchand, 2005)

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลภาคทฤษฎีดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการจัดทำเครื่องมือในการศึกษา เก็บข้อมูล ตลอดจนวิเคราะห์และอภิปรายปัญหาการแปลผิดความหมายของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยเรื่องนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยศึกษางานแปลของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย ปีพุทธศักราช 2538 5 รุ่น ได้แก่ นักศึกษารหัส 41, 42, 45, 48 และ 50 จำนวน 24 คน โดยศึกษาเฉพาะนักศึกษาในความควบคุมของผู้วิจัยซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาที่ผู้วิจัยเป็นกรรมการสอบประมวลความรู้ รหัส 41, 42, 45, 48 และ 50 รุ่นละ 1 คน รวม 5 คน งานแปลทั้ง 5 เรื่อง เป็นงานแปลจากต้นฉบับที่มีความยาวไม่น้อยกว่า 60 หน้า กระดาษพิมพ์ และมีลักษณะเป็นวรรณกรรม

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนับข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลของนักศึกษาทั้ง 5 เรื่อง

1. บทแปลเรื่อง “คำลวง” ซึ่งแปลจากนวนิยายภาษาฝรั่งเศสเรื่อง *Le troisième mensonge* ของ Agota Kristof โดยนักศึกษารหัส 41

2. บทแปลเรื่อง “ขยะบนโลกของเรา” ซึ่งแปลจากหนังสือภาษาฝรั่งเศสเรื่อง *Les déchets sur notre planète* ของ Barbara Viet และ Christine Wolfrum โดยนักศึกษารหัส 42

3. บทแปลเรื่อง “จดหมายจากเด็กชายนิโกลา” ซึ่งแปลจากรรณกรรมเยาวชนภาษาฝรั่งเศสเรื่อง *La plus grande lettre du monde* ของ Nicole Scheegans โดยนักศึกษารหัส 45

4. บทแปลเรื่อง “เมื่อวาน” ซึ่งแปลจากนวนิยายภาษาฝรั่งเศสเรื่อง *Hier* ของ Agota Kristof โดยนักศึกษารหัส 48

5. บทแปลเรื่อง “เรื่องแก่นๆ ของหนูน้อยนิโกลา” ซึ่งแปลจากรรณกรรมเยาวชนภาษาฝรั่งเศสเรื่อง *Les bêtises du Petit Nicolas* ของ René Goscinny และ Jean-Jacques Sempé โดยนักศึกษารหัส 50

โดยแยกวิเคราะห์ตามสาเหตุของปัญหาออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่ ได้แก่ ปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศส ปัญหาด้านคลังความรู้ และปัญหาด้านหลักการแปล ทั้งนี้ แต่ละด้านยังแบ่งเป็นประเด็นย่อยซึ่งผู้วิจัยจะแสดงรายละเอียดและร้อยละของข้อผิดพลาดรายประเด็นในตารางที่ 3.2

อนึ่ง เนื่องจากข้อผิดพลาดด้านความหมายหนึ่งแห่ง อาจมีสาเหตุมากกว่าหนึ่งปัญหาทับซ้อนกัน ดังนั้น การนับข้อผิดพลาดจึงนับตามสาเหตุของปัญหาที่ก่อให้เกิดข้อผิดพลาดดังกล่าว

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณข้อผิดพลาดแบบร้อยละ เพื่อแสดงข้อผิดพลาดของนักศึกษาแต่ละคนในประเด็นต่างๆ ว่าเป็นสัดส่วนเท่าใดของจำนวนข้อผิดพลาดทั้งหมด และได้นำผลจากการศึกษาข้อผิดพลาดของนักศึกษาทุกคนมาวิเคราะห์ในภาพรวม โดยศึกษาสัดส่วน (ร้อยละ) ของประเด็นความผิดพลาดแต่ละประเด็น จากนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่มีสัดส่วนสูงเป็นลำดับต้นๆ ซึ่งเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้นักศึกษาแปลผิดความหมาย เพื่ออธิบายสาเหตุของความผิดพลาดนั้น ๆ และเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย ตามลำดับความสำคัญของปัญหาต่อไป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาข้อผิดพลาดด้านความหมายรวมทั้งสิ้น 4,257 แห่งในงานแปลทั้ง 5 เรื่องของนักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทำให้ผู้วิจัยรับทราบปัญหาด้านสมรรถนะของนักศึกษาที่ส่งผลต่อความเข้าใจและการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับในบทแปล และได้จำแนกข้อผิดพลาดทั้งหมดตามสาเหตุของปัญหาเป็น 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศส ปัญหาด้านคลังความรู้ และปัญหาด้านหลักการแปล โดยมีรายละเอียดดังที่แสดงไว้ในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนและร้อยละของข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลของนักศึกษาจำแนกตามสาเหตุของปัญหาของนักศึกษา

รหัส	ปัญหาด้านความรู้ภาษา ฝรั่งเศส				ปัญหาด้านคลังความรู้				ปัญหาด้านหลักการแปล				รวม ข้อผิดพลาด			
	ไวยากรณ์ โครงสร้าง		คำศัพท์- สำนวน		ความรู้ เฉพาะด้าน		ความรู้ รอบตัว		การวิเคราะห์ บริบท		การใช้ตรรกะ		การถ่ายทอด ความหมาย		จำนวน	%
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
41	105	16.99	195	31.55	0	0.00	3	0.48	71	11.49	86	13.91	158	25.57	618	100
	จำนวน = 300; ร้อยละ 48.54				จำนวน = 3; ร้อยละ 0.48				จำนวน = 315; ร้อยละ 50.97							
42	108	12.72	312	36.75	14	1.65	26	3.06	58	6.83	131	15.43	200	23.56	849	100
	จำนวน = 420; ร้อยละ 49.47				จำนวน = 40; ร้อยละ 4.71				จำนวน = 389; ร้อยละ 45.82							
45	302	19.76	520	34.03	2	0.13	7	0.46	58	3.79	148	9.68	491	32.13	1,528	100
	จำนวน = 822; ร้อยละ 53.80				จำนวน = 9; ร้อยละ 0.59				จำนวน = 697; ร้อยละ 45.61							
48	92	14.56	193	30.54	1	0.16	4	0.63	49	7.75	67	10.60	226	35.76	632	100
	จำนวน = 285 ; ร้อยละ 45.10				จำนวน = 5 ; ร้อยละ 0.79				จำนวน = 342 ; ร้อยละ 54.11							
50	102	16.19	136	21.59	0	0.00	6	0.95	40	6.35	91	14.44	255	40.48	630	100
	จำนวน = 238 ; ร้อยละ 37.78				จำนวน = 6 ; ร้อยละ 0.95				จำนวน = 386 ; ร้อยละ 61.27							
รวม	709	16.65	1,356	31.85	17	0.40	46	1.08	276	6.48	523	12.29	1,330	31.24	4,257	100
	จำนวน = 2,065; ร้อยละ 48.51				จำนวน = 63; ร้อยละ 1.48				จำนวน = 2,129; ร้อยละ 50.01							

ในภาพรวม นักศึกษาแปลผิดความหมายเนื่องจากมีข้อบกพร่องด้านสมรรถนะหลักการแปลสูงกว่าข้อบกพร่องด้านสมรรถนะภาษาต่างประเทศในสัดส่วนไม่มากนักที่ร้อยละ 50.01 : 48.51 หรือแตกต่างกันอยู่เพียงร้อยละ 1.50 เท่านั้น เราจึงอาจสรุปได้ว่านักศึกษาทั้ง 5 คนมีข้อบกพร่องด้านสมรรถนะภาษาต่างประเทศและข้อบกพร่องด้านสมรรถนะหลักการแปลไม่แตกต่างกัน ส่วนข้อบกพร่องด้านคลังความรู้จัดว่าเป็นปัญหาปลีกย่อย หรือร้อยละ 1.48 ของข้อผิดพลาดทั้งหมด และนักศึกษาเกือบทุกคนมีปัญหาด้านคลังความรู้ต่ำกว่าร้อยละ 1

หากพิจารณาประเด็นย่อยของปัญหาสมรรถนะแต่ละประเภทจะพบว่า สาเหตุที่ทำให้นักศึกษาแปลผิด

ความหมายมากที่สุดคือปัญหาด้านคำศัพท์-สำนวน ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 31.85 ของปัญหาทั้งหมด รองลงมาคือปัญหาด้านการถ่ายทอดความหมาย (ร้อยละ 31.24) ปัญหาด้านไวยากรณ์และโครงสร้างภาษาฝรั่งเศส (ร้อยละ 16.65) ปัญหาด้านการใช้ตรรกะ (ร้อยละ 12.29) และปัญหาด้านการวิเคราะห์บริบท (ร้อยละ 6.48) ตามลำดับ

หากพิจารณาปัญหาสมรรถนะแต่ละด้าน จะพบว่าข้อผิดพลาดในงานแปลของนักศึกษาทั้ง 5 คนเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ เรียงตามลำดับรายประเด็นดังที่แสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ร้อยละของสาเหตุของการแปลผิดพลาดความหมายรายประเด็น

ปัญหาความรู้ภาษาฝรั่งเศส		ปัญหาด้านคลังความรู้		ปัญหาด้านหลักการแปล	
สาเหตุของข้อผิดพลาด	ร้อยละ	สาเหตุของข้อผิดพลาด	ร้อยละ	สาเหตุของข้อผิดพลาด	ร้อยละ
1. คำศัพท์-สำนวนยาก	22.48	1. ความรู้ทั่วไป	0.70	1. การแปลอิสระ	14.99
2. คำไวพจน์	7.54	2. ความรู้เฉพาะด้าน	0.40	2. การแปลขาด	7.45
3. โครงสร้างประโยค	4.60	3. ความรู้เกี่ยวกับสังคม/ วัฒนธรรมฝรั่งเศส	0.38	3. การไม่วิเคราะห์บริบทความหมาย	5.66
4. คำสรรพนาม/คำอ้างอิง	4.20			4. การละข้อมูล	4.96
5. กาล	2.82			5. การไม่วิเคราะห์ความ สมเหตุสมผล	4.67
6. คำสะกดใกล้เคียง	1.43			6. การวิเคราะห์ความหมายผิด	4.51
7. มาลา	1.22			7. การถ่ายภาษา	2.65
8. คำประกอบคำนาม	0.80			8. การไม่เชื่อมโยงความต่อเนื่อง ของความคิด	2.14
9. โครงสร้างกริยา	0.68			9. การไม่เชื่อมโยงความรู้รอบตัว	0.96
10. คำวิเศษณ์	0.59			10. การแปลเกิน	0.73
11. กลุ่มบุรพบท	0.35			11. การไม่วิเคราะห์ภาพประกอบ	0.52
12. อนุประโยค	0.33			12. การแปลคลุมเครือ	0.42
13. ชนิดของคำ	0.33			13. การไม่วิเคราะห์บริบทภาษา	0.19
14. พจน์	0.31			14. การไม่วิเคราะห์บริบทการสร้าง วาทกรรม	0.12
15. คำพ้องรูป	0.26			15. การเพิ่มข้อมูล	0.05
16. คำบุรพบท	0.14				
17. คำพ้องรูปต่างภาษา	0.14				
18. วาจก	0.12				
19. คำสันธาน	0.09				
20. การผันกริยา	0.07				

ปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศส

ปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศส หมายถึง ข้อบกพร่องด้านความรู้เกี่ยวกับระบบสัญลักษณ์ทั้งด้าน คำศัพท์-สำนวน ด้านไวยากรณ์ และด้านโครงสร้างภาษา ฝรั่งเศส ส่งผลให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์-สำนวน และความหมายอันเกิดจากโครงสร้างผิดพลาด

ผลการศึกษาข้อผิดพลาดด้านความหมายในงาน แปลทั้ง 5 เรื่องแสดงให้เห็นว่า ปัญหาด้านความรู้ภาษา ฝรั่งเศสที่เป็นสาเหตุสำคัญของการแปลผิดพลาดความหมาย ในลำดับต้นๆ ได้แก่ คำศัพท์-สำนวนยาก (ร้อยละ 22.48) คำไวพจน์ (ร้อยละ 7.54) โครงสร้างประโยค (ร้อยละ 4.60) คำสรรพนาม/คำอ้างอิง (ร้อยละ 4.20) กาล/aspect และมาลา (ร้อยละ 4.04)

คำศัพท์-สำนวนยาก เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของ ข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลของนักศึกษา

โดยมีจำนวนถึง 957 แห่ง และเป็นสาเหตุเพียงประการ เดียวที่มีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 20 ทั้งนี้ นักศึกษาไม่เคย รู้จักคำศัพท์-สำนวนยากเหล่านั้นมาก่อนและไม่ค้นคว้า ทำความเข้าใจความหมายอย่างถูกต้อง หรือนักศึกษา อาจรู้จักทุกคำในสำนวนนั้น แต่ไม่ตระหนักถึงความหมายของกลุ่มคำนั้นซึ่งรวมกันเป็นความหมาย ใหม่ที่แตกต่างไปจากความหมายระดับภาษาของคำแต่ละคำในสำนวนนั้นๆ สำนวนดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของ คำนามประสม (nom composé) เช่น homme sandwich สำนวนไวยากรณ์ (locution) เช่น y rester หรือสำนวน พูดย (expression) เช่น Tu parles ! อย่างไรก็ตาม นักศึกษา แต่ละคนมีคลังคำศัพท์ที่แตกต่างกัน จึงยากจะสรุปได้ว่า คำศัพท์หรือสำนวนใดเป็นคำศัพท์-สำนวนที่ นักศึกษามักเข้าใจผิด

คำไวพจน์ หรือคำหลายความหมายที่เป็นสาเหตุของข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลของนักศึกษาว่าร้อยละ 90 เป็นคำศัพท์-สำนวนง่ายที่นักศึกษารู้จักและใช้อยู่บ่อยครั้ง ทว่ารู้จักเพียงบางความหมายระดับภาษาของคำศัพท์-สำนวนนั้น จึงยึดติดกับความหมายระดับภาษาที่คุ้นเคยและนำมาใช้ในบทแปลโดยไม่วิเคราะห์บริบทความหมายหรือใช้ตรรกะหาความสมเหตุสมผลและความเชื่อมโยงทางความคิดระหว่างหน่วยความหมายต่างๆ ในต้นฉบับ หรือไม่เชื่อมโยงความรู้รอบตัวกับความหมายระดับภาษาของคำไวพจน์ในต้นฉบับ นักศึกษาจึงเลือกใช้ความหมายที่ไม่สอดคล้องกับบริบท ส่งผลให้บทแปลผิดความหมาย

โครงสร้างประโยค ปัญหาด้านโครงสร้างประโยคที่สำคัญที่สุดคือการตัดแบ่งประโยคผิดเพราะเข้าใจขอบเขตของประโยคผิดพลาด รองลงมาคือความไม่เข้าใจประโยคไม่สมบูรณ์ซึ่งข้อมูลภาษาบางส่วนถูกละออกไป ความไม่เข้าใจโครงสร้างกลุ่มคำนาม โดยเฉพาะการขยายคำนามในลักษณะ apposition และไม่รู้จักชนิดของประโยค โดยเฉพาะประโยคอุทานและประโยคคำสั่งบุรุษที่ 3 ตามลำดับ

คำสรรพนาม/คำอ้างอิง คำสรรพนาม « on » เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของการแปลผิดความหมายที่เกิดจากการใช้คำสรรพนาม ทั้งนี้เพราะคำสรรพนามดังกล่าวใช้ได้ทั้งในความหมายเอกพจน์ พหูพจน์ บุรุษที่ 1 หรือบุรุษที่ 3 สาเหตุลำดับรองลงมาคือคำสรรพนามแทนข้อความ (pronomes neutres - le, y, en) ซึ่งอยู่ในรูปเอกพจน์เสมอ จึงยากจะตรวจสอบว่าแทนใครหรือสิ่งใด คำสรรพนามแทนกรรมตรง กรรมรอง และกรรมตามหลังบุรุษ (pronomes compléments) และคำแสดงความเป็นเจ้าของ (possessifs)

กาลและมาลา นักศึกษามักไม่ใส่ใจรูปแบบของกริยาซึ่งกระจายในกาลต่างๆ เพราะความเคยชินกับภาษาไทยซึ่งคำกริยาไม่เปลี่ยนรูป นักศึกษามีปัญหาความเข้าใจอดีตกาลมากที่สุด เนื่องจากไม่ตระหนักว่าเหตุการณ์นั้นๆ เกิดขึ้นและจบสิ้นลงแล้วจากการใช้กริยาในรูป le passé composé หรือเป็นการบรรยายสภาพ อุปนิสัยหรือสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำในอดีตจากการใช้กริยาในรูป l'imparfait นอกจากนี้ ยังไม่เข้าใจ

การแสดงข้อเท็จจริงหรือการกระทำที่เป็นกิจวัตรในช่วงเวลาหนึ่งด้วยการใช้ปัจจุบันกาล (le présent) โดยคิดว่าเป็นเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น และไม่เข้าใจการใช้อนาคตกาล (le futur simple) ในการสั่งหรือขอร้องแทนการใช้กริยาในรูปคำสั่ง (impératif) ส่วนรูปแบบของคำกริยาเพื่อแสดงเจตนาในการสื่อสาร หรือ มาลา (mode) ที่สร้างปัญหาความเข้าใจให้นักศึกษามากที่สุดคือ le conditionnel นักศึกษาแยกไม่ได้ว่ากริยาที่กระจายในรูป le conditionnel ในบริบทนั้นๆ บอกการกระทำหรือเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ผู้พูดไม่ยืนยันในสิ่งที่ตนพูด หรือใช้ในการขอร้องหรือแนะนำกันแน่

ปัญหาด้านคลังความรู้

คลังความรู้ หมายถึง ข้อมูลซึ่งปราศจากรูปแบบภาษาที่ถูกสั่งสมไว้ในรูปของความทรงจำของบุคคลหนึ่ง ทั้งความทรงจำเกี่ยวกับความรู้หรือสาระและความทรงจำเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก คลังความรู้นี้เองที่ผู้อ่านหรือผู้แปลนำมาใช้โดยไม่รู้ตัวเพื่อทำความเข้าใจวาทกรรมทั้งระดับสาระและระดับอารมณ์

ดังได้กล่าวไปแล้วว่า ปัญหาด้านคลังความรู้จัดเป็นปัญหาปลีกย่อยเมื่อเทียบกับปัญหาด้านหลักการแปลและปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศส เพราะมีสัดส่วนความผิดเพียงร้อยละ 1.48 เท่านั้น ทั้งนี้จะเป็นเพราะต้นฉบับที่นักศึกษาทั้ง 5 คนเลือกมาเป็นงานเขียนในยุคปัจจุบัน หรือตั้งแต่กลางคริสต์ศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นบริบทที่นักศึกษาค่อนข้างจะคุ้นเคยเป็นอย่างดี ทั้งด้านชีวิตความเป็นอยู่ ขนบประเพณีและแนวคิดทางสังคมต่างๆ ไป และส่วนใหญ่เป็นงานวรรณกรรมซึ่งถ่ายทอดชีวิตของตัวละคร ตลอดจนอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดที่นักศึกษาเข้าถึงได้โดยไม่มียากนัก ไม่ใช่งานเขียนเฉพาะด้านที่มีความลุ่มลึกทางวิชาการ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาปัญหาด้านคลังความรู้จะพบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามักขาดความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ไป (ร้อยละ 0.70) ซึ่งสะท้อนปัญหาความไม่ไฝหาความรู้ นอกจากนี้ ต้นฉบับที่นักศึกษาเลือกมาแปลเขียนขึ้นโดยผู้แต่งชาวฝรั่งเศส และดำเนินเรื่องบนพื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรมตะวันตกซึ่งแตกต่างจากสังคมตะวันออกของผู้แปล จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ให้นักศึกษาทั้ง 5 คนแปลผิดความหมายเนื่องจากไม่

ตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างสองวัฒนธรรมดังกล่าวในสัดส่วนร้อยละ 0.38

ปัญหาด้านหลักการแปล

ปัญหาด้านหลักการแปล หมายถึง ข้อบกพร่องด้านกลยุทธ์หรือวิธีการที่ผู้แปลใช้ในการทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับลงในบทแปล ข้อบกพร่องดังกล่าวเกิดจากปัญหาด้านการวิเคราะห์บริบท ปัญหาด้านการใช้ตรรกะ และปัญหาด้านการถ่ายทอดความหมาย

ในภาพรวม ปัญหาด้านหลักการแปลจัดเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของการแปลผิดความหมายของนักศึกษาทั้ง 5 คน โดยมีสัดส่วนความผิดสูงถึงร้อยละ 50.01 ส่วนประเด็นสำคัญของปัญหาสมรรถนะหลักการแปลซึ่งทำให้นักศึกษาแปลผิดความหมาย ได้แก่ การแปลอิสระ การแปลขาด การไม่วิเคราะห์บริบทความหมาย การละข้อมูลและการไม่ใช้ตรรกะวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล โดยมีสัดส่วนของข้อผิดพลาดที่ร้อยละ 14.99, 7.45, 5.66, 4.96 และ 4.67 ตามลำดับ

การแปลอิสระ หรือการปรับเปลี่ยนข้อมูลของต้นฉบับในบทแปลด้วยวิธีการต่างๆ โดยไม่มีเหตุอันสมควร เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของข้อผิดพลาดด้านความหมายที่เกิดจากปัญหาด้านหลักการแปล และยังเป็นสาเหตุสำคัญลำดับที่สองรองจากปัญหาด้านคำศัพท์-สำนวนยากอีกด้วย รูปแบบของการแปลอิสระในงานแปลของนักศึกษาทั้ง 5 เรื่อง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำศัพท์-สำนวนของต้นฉบับในบทแปลจนความหมายผิดหรือเพี้ยนไปซึ่งเกิดมากที่สุด เนื่องจากนักศึกษาไม่วิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์-สำนวนนั้น ๆ ให้เข้าใจต้องแท้หรือไม่วิเคราะห์คำศัพท์-สำนวนภาษาไทยที่เลือกมาใช้ว่าถ่ายทอดความหมายเดียวกับต้นฉบับหรือไม่ รองลงมาคือการเติมคำเสริมความเข้าไปเล็กๆ น้อยๆ เพื่อตกแต่งภาษาให้สละสลวยโดยไม่ตระหนักว่าคำเหล่านั้นทำให้บทแปลสื่อความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ นอกจากนี้ นักศึกษายังเปลี่ยนแปลงความหมายของประโยคด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งเปลี่ยนชนิดของประโยค เปลี่ยนความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ของคำต่าง ๆ ตลอดจนเปลี่ยนลำดับของความในต้นฉบับโดยไม่มี

เหตุผลอันสมควรเพราะไม่วิเคราะห์ความหมายที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างคำต่างๆ และไม่วิเคราะห์ความหมายทางไวยากรณ์และโครงสร้างของต้นฉบับอีกด้วย

การแปลขาด ลักษณะสำคัญของการแปลขาดในงานแปลทั้ง 5 เรื่องของนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย คือการถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์-สำนวนของต้นฉบับไม่ครบถ้วน คำแปลของนักศึกษามีส่วนถูกแต่ไม่สมบูรณ์เพราะขาดข้อมูลบางส่วน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาละเลยหรือไม่เข้าใจความหมายในวาทกรรมของคำศัพท์-สำนวนนั้นอย่างถ่องแท้ การแปลขาดยังมีสาเหตุจากนักศึกษาไม่เข้าใจวรรคที่ผู้แต่งต้องการสื่อ จึงถ่ายทอดได้เฉพาะความหมายในระดับสาระเท่านั้น นอกจากนี้ ข้อผิดพลาดด้านการแปลขาดยังเป็นผลจากการสรุปหลายข้อความเข้ามาเป็นความเดียวกันโดยไม่วิเคราะห์ว่าเพราะเหตุใดผู้แต่งจึงใช้ข้อความซ้ำๆ กันหรือข้อความที่นักศึกษาพิจารณาว่าเยิ่นเย้อ การแปลรวมความส่งผลให้บทแปลขาดความเท่าเทียมกับต้นฉบับ

การไม่วิเคราะห์บริบทความหมาย หรือการไม่วิเคราะห์ข้อมูลภายในตัวบทต้นฉบับ กวาร์้อยละ 50 ของข้อผิดพลาดในงานแปลของนักศึกษา เกิดจากปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศสโดยเฉพาะคำศัพท์-สำนวนยากและคำไวพจน์ ร่วมกับการไม่วิเคราะห์บริบท นักศึกษาจึงเข้าใจความหมายของคำศัพท์-สำนวนเหล่านั้นผิด หรือเลือกถ่ายทอดความหมายที่ไม่สอดคล้องกับบริบท รองลงมาคือการขาดตรรกะวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลร่วมกับบริบทความหมาย และการเลือกใช้คำแปลที่ไม่สอดคล้องกับบริบทความหมาย จึงทำให้บทแปลสื่อความหมายได้ไม่ตรงกับต้นฉบับ

การละข้อมูล ในต้นฉบับออกจากบทแปลส่วนใหญ่เกิดจากความรู้ภาษาฝรั่งเศสบกพร่อง นักศึกษาไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์-สำนวนยากหรือโครงสร้างประโยคซับซ้อน จึงละข้อมูลเหล่านั้นออกไปมีเพียงส่วนน้อยที่ไม่ได้เกิดจากปัญหาด้านคำศัพท์-สำนวน แต่เป็นเพราะนักศึกษาไม่เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์-สำนวนกับข้อความที่เป็นบริบทเพราะ

ไม่เข้าใจเรื่อง จึงละคำศัพท์-สำนวนนั้นออกไป นอกจากนี้ ยังเกิดจากความไม่รอบคอบ จึงมองข้ามความหมายของคำบางคำ โดยเฉพาะคำวิเศษณ์เสริมความเล็กๆ น้อยๆ รายละเอียดปลีกย่อยที่ถูกปล่อยทิ้งไป แม้จะไม่ทำให้สาระสำคัญของเรื่องเปลี่ยน แต่บทแปลก็ไม่เท่าเทียมกับต้นฉบับ

ปัญหาด้านการใช้ตรรกะ ของนักศึกษามักปรากฏร่วมกับปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศส โดยเฉพาะปัญหาคำศัพท์-สำนวนยากและคำไวพจน์ นักศึกษาไม่ใช้หลักเหตุและผลวิเคราะห์ข้อมูลภาษาที่นักศึกษาคิดว่าตนเองเข้าใจว่าสัมพันธ์กับข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกตัวบทหรือไม่ ทำให้นักศึกษาเข้าใจและถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์-สำนวนในบริบทนั้นผิดพลาด บทแปลจึงไม่สมเหตุสมผลเนื่องจากขัดกับหลักความเป็นจริงหรือความเป็นไปได้ ข้อความต่างๆ ในบทแปลไม่สอดคล้องกัน (ร้อยละ 3.43) ตลอดจนไม่สื่อความหมายใดๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจได้เลย (ร้อยละ 1.24)

สรุปและวิจารณ์ผล

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดที่มีสาเหตุจากข้อบกพร่องด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศสทำให้สรุปได้ว่า นักศึกษาขาดการฝึกทักษะด้านการอ่านข้อเขียนภาษาฝรั่งเศสที่ใช้ในการสื่อสารจริง ทั้งด้านสารคดีและบันเทิงคดีเพื่อทำความเข้าใจกับคำศัพท์-สำนวนภาษาฝรั่งเศสที่นำมาเสนอความคิด จึงมีคลังคำศัพท์-สำนวนค่อนข้างจำกัด โดยเฉพาะคำศัพท์-สำนวนภาษาพูดและมักเข้าใจกลุ่มคำที่ประกอบขึ้นจากคำศัพท์ง่ายที่พบเห็นบ่อยผิดพลาดเพราะไม่รู้ว่าเป็นสำนวน หรือรู้จักเฉพาะเพียงบางความหมายของคำไวพจน์ นอกจากนี้ การไม่ฝึกฝนทักษะการอ่านข้อเขียนภาษาฝรั่งเศสอย่างสม่ำเสมอทำให้นักศึกษาขาดความคุ้นเคยกับโครงสร้างประโยคภาษาฝรั่งเศสที่แตกต่างจากบทเรียนไวยากรณ์ที่พบเห็นในชั้นเรียน และไม่เข้าใจวิธีการนำเสนอความคิดของชาวฝรั่งเศสทั้งในเรื่องการใช้คำหลายคำที่สื่อความหมายเดียวกันเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำซ้ำ (anaphore) การลำดับเหตุการณ์ก่อน-หลังโดยการใช้กาลต่างๆ รวมถึงการบอกเจตนาในการสื่อสารด้วย

คำกริยาที่อยู่ในรูปของมาลาที่แตกต่างกัน หนึ่ง ผลการวิเคราะห์ปัญหาสมรรถนะด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศสของนักศึกษาทำให้ผู้วิจัยพบว่า ข้อผิดพลาดด้านภาษาบางส่วน (ร้อยละ 10.55) สามารถหลีกเลี่ยงได้หากมีการประยุกต์ใช้หลักการแปลที่ถูกต้อง โดยเฉพาะการวิเคราะห์บริบทความหมาย การใช้ตรรกะพิจารณาหาความสมเหตุสมผล และเชื่อมโยงความรู้ภายนอกตัวบทเข้ามาช่วยในการทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์-สำนวนที่เป็นปัญหาในการแปลของนักศึกษา สอดคล้องกับ Dancette (1989) ซึ่งกล่าวว่า ข้อบกพร่องทางภาษาของผู้เรียนชดเชยได้ด้วยการประยุกต์ใช้ความรู้นอกเหนือภาษาของผู้แปลมาช่วยในการทำความเข้าใจต้นฉบับ

ข้อผิดพลาดที่เกิดจากปัญหาด้านหลักการแปลส่วนใหญ่เกิดจากความเข้าใจผิดเกี่ยวกับทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Interpretive Theory of Translation) ซึ่งใช้เป็นแนวคิดหลักของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรฯ ทฤษฎีดังกล่าวมุ่งเน้นความเท่าเทียมด้านความหมาย โดยไม่คำนึงว่ารูปแบบภาษาของบทแปลจะต้องเหมือนหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับ แนวคิดดังกล่าวให้อิสระกับผู้แปลในการเลือกใช้คำศัพท์-สำนวนในภาษาแม่เพื่อสื่อความหมายให้ตรงกับต้นฉบับทั้งระดับสาระและระดับอรรถรส หลังจากทำความเข้าใจข้อมูลในต้นฉบับอย่างรอบด้านแล้ว แต่ไม่ได้ให้อิสระในการตีความตามที่ผู้แปลคิดไปเอง อีกทั้งยังไม่อนุญาตให้เปลี่ยนแปลง หรือรวมความหมาย ตลอดจนละข้อมูลบางอย่างออกไป หรือแต่งเติมความหมายของต้นฉบับตามอำเภอใจเพราะไม่วิเคราะห์ความหมายในวาทกรรมของคำและโครงสร้างประโยคให้เข้าใจอย่างถ่องแท้โดยอ้างว่าไม่ยึดติดกับรูปแบบภาษาของต้นฉบับ ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการผล่ออกจากภาษาต้นฉบับ (déverbalisation) ตามทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายเพื่อถ่ายทอดความหมายด้วยภาษาปลายทางที่สละสลวยและสื่อความได้เท่าเทียมกับต้นฉบับ ทำให้นักศึกษาดกลงไปในกับดักของการแปลอิสระซึ่งผู้แปลตัดเติมเสริมแต่งความหมายในต้นฉบับจนกระทั่งบทแปลสื่อความเกินหรือน้อยกว่าต้นฉบับ ผู้สอนจึงต้องย้ำเตือน สาระ และฝึกฝนนักศึกษาให้ตระหนักถึงความ

แตกต่างของวิธีการถ่ายทอดความหมายทั้ง 2 รูปแบบอย่างกระจ่างชัด จนสามารถแยกแยะได้ว่า การถ่ายทอดความหมายแบบใดอยู่ในกรอบหรือออกนอกกรอบของการแปลแบบยึดความหมาย

หากเราสรุปสาเหตุของปัญหาการแปลผิดความหมายของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จะพบสาเหตุสำคัญ 10 ลำดับแรก ได้แก่

1. คำศัพท์-สำนวนยาก (22.48%)
2. การแปลอิสระ (14.99%)
3. คำไวพจน์ (7.54%)
4. การแปลขาด (7.45%)
5. การไม่วิเคราะห์บริบทความหมาย (5.66%)
6. การละข้อมูล (4.96%)
7. การไม่ใช้ตรรกะวิเคราะห์ความสมเหตุสมผล (4.67%)
8. โครงสร้างประโยค (4.60%)
9. การวิเคราะห์ความหมายผิด (4.51%)
10. คำสรรพนาม/คำอ้างอิง (4.20%)

ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการแปล

ผลการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาทำให้ผู้วิจัยรับทราบประเด็นที่หลักสูตรการแปลควรให้ความสนใจเป็นพิเศษเพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับนักศึกษาในรุ่นต่อไป และขอเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาทั้ง 3 ประเภท ดังนี้

1. แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศส

ปัญหาด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศสยังคงเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดที่ทำให้นักศึกษาแปลผิดความหมาย ดังนั้น แม้ว่าหลักสูตรการแปลจะไม่มีวัตถุประสงค์ในการสอนภาษา แต่ยังคงจำเป็นต้องบรรจุกระบวนการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของผู้เรียนไว้ โดยเฉพาะกระบวนการสร้างภาษาฝรั่งเศสระดับสูง และกระบวนการอ่านระดับสูง ซึ่งในทั้งสองกระบวนการ ผู้สอนควรวางแผนการสอนและกำหนดหัวข้อการสอนด้านภาษาที่เป็นปัญหาหลักของนักศึกษาส่วนใหญ่

ได้แก่ คำศัพท์-สำนวนยาก คำไวพจน์ โครงสร้างประโยค และคำสรรพนาม/คำอ้างอิง อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในงานแปลของนักศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาด้านภาษาของนักศึกษาเกิดร่วมกับปัญหาด้านหลักการแปล โดยเฉพาะการไม่วิเคราะห์บริบทความหมายและการไม่ใช้ตรรกะวิเคราะห์เหตุผลหรือความเชื่อมโยงของหน่วยความหมายต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจคำศัพท์-สำนวนหรือแม้แต่โครงสร้างประโยค ซึ่งจะช่วยให้หลีกเลี่ยงความเข้าใจผิดเกี่ยวกับภาษาลงได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การสอนความรู้ด้านภาษาแยกจากบริบทไม่ช่วยแก้ปัญหาคำศัพท์-สำนวนของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันที่จริง นักศึกษาเรียนรู้คำศัพท์-สำนวนและกฎเกณฑ์ไวยากรณ์ และโครงสร้างภาษาฝรั่งเศสมาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษา และระดับปริญญาตรี แต่ขาดการประยุกต์ใช้ความรู้ด้านภาษาในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อเขียนภาษาฝรั่งเศสที่ใช้ในการสื่อสารจริงอย่างต่อเนื่อง จึงเข้าใจความหมายของรูปแบบภาษาที่ใช้ในข้อเขียนเหล่านั้นผิดพลาด ด้วยเหตุนี้ ในการจัดการเรียนการสอนทั้งสองกระบวนการ ผู้สอนจึงไม่ควรใช้การบรรยายคำศัพท์-สำนวนและหลักไวยากรณ์ล้วนๆ แต่ควรสอนภาษาแบบอิงบริบท กล่าวคือ สอนศัพท์-สำนวนและไวยากรณ์ผ่านข้อเขียนภาษาฝรั่งเศสที่มีประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์สำหรับการสื่อสารจริงซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่สำหรับสาธารณชนทั่วไป ไม่ใช่บทอ่านที่สร้างขึ้นเพื่อการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส สื่อดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของบทความจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เว็บไซต์ หรือเอกสารสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แม้แต่ใบปลิวหรือแผ่นพับโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่จับสมบูรณในตัว หรือหากเป็นข้อความที่ตัดตอนมา ก็ต้องมีข้อมูลเพียงพอที่จะช่วยให้นักศึกษามองเห็นความเชื่อมโยงของความคิดต่างๆ ในข้อความนั้นได้ สื่อสิ่งพิมพ์ในลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้นักศึกษาชินกับคำศัพท์-สำนวนซึ่งชาวฝรั่งเศสใช้อย่างกว้างขวาง สังเกตโครงสร้างประโยค การจัดวางคำ และความสัมพันธ์ระหว่างคำหรือกลุ่มคำต่างๆ ในประโยค ตลอดจนความหมายของความสัมพันธ์ดังกล่าวว่าเป็นการบอก

เหตุ-ผล ความขัดแย้ง เงื่อนไข หรือบอกเวลา ฯลฯ และ การใช้คำเพื่ออ้างอิงถึงคำที่กล่าวมาแล้วโดยหลีกเลี่ยง การใช้คำซ้ำ

นอกจากนี้ การสอนกระบวนการวิชาด้านภาษา ควรสัมพันธ์หรือเสริมกระบวนการด้านหลักการแปล ด้วย กล่าวคือ ผู้สอนควรเน้นย้ำความสำคัญของการ วิเคราะห์ตัวบทเพื่อหาความเชื่อมโยงระหว่างหน่วย ความหมายต่าง ๆ และชี้ให้เห็นว่าบริบทความหมายอาจ ช่วยให้นักศึกษาแก้ไขปัญหาด้านภาษาได้ในระดับหนึ่ง โดยช่วยให้วิเคราะห์คำศัพท์-สำนวนหรือโครงสร้าง ประโยคได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น สอดคล้องกับวรรณาก (2539) และสุพรรณิ (2552) ซึ่งให้คำแนะนำในการ หลีกเลี่ยงความเข้าใจความหมายของคำศัพท์-สำนวน และประโยคผิดพลาดด้วยการวิเคราะห์บริบทความหมาย อย่างรอบคอบ ดังนั้น ในกระบวนการอ่าน นอกเหนือ จากความเข้าใจเรื่องแล้ว ผู้สอนยังต้องฝึกให้นักศึกษา ทำความเข้าใจข้อมูลภาษาโดยอาศัยบริบทความหมาย และตรรกะประมวลข้อมูลภายในตัวบท (หรือภายนอก ตัวบทร่วมด้วย) ตัวอย่างเช่น ปัญหาด้านคำไวพจน์ ผู้สอนควรชี้ให้ผู้เรียนตระหนักว่า คำในภาษาส่วนใหญ่ เป็นคำไวพจน์ซึ่งมีความหมายระดับภาษาหลากหลาย แต่จะมีเพียงความหมายระดับภาษาเดียวเท่านั้นที่จะมี โอกาสเป็นความหมายในวาทกรรมได้ ทั้งนี้ ผู้อ่าน จะต้องอาศัยบริบทช่วยทำให้ความหมายในวาทกรรม ซึ่งมีเพียงความหมายเดียวปรากฏขึ้น นั่นหมายความว่า ผู้อ่านจะต้องติดตามและจดจำเรื่องราวที่นำมาก่อนหน้า และที่ตามมา ประมวลเป็นความเข้าใจหรือเป็นองค์- ความรู้ที่จะใช้ในการทำความเข้าใจความหมายของ คำไวพจน์นั้นได้

ในกระบวนการวิชา โครงสร้าง ประโยคก็ เช่นเดียวกัน ผู้สอนไม่ควรใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิม ด้วยการกำหนดคาบเรียนด้วยหัวข้อด้านไวยากรณ์และ โครงสร้าง และบรรยายกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่าง เป็นประโยคเดี่ยวๆ แยกจากบริบท จากนั้นให้นักศึกษา ทำแบบฝึกหัดภาษา การสอนในลักษณะนี้ไม่ช่วยให้ ผู้เรียนวิเคราะห์ได้ว่าประโยคไม่สมบูรณ์เพราะข้อมูล บางส่วนถูกละไป มาจากโครงสร้างประโยคใด และไม่สามารถฝึกฝนการแบ่งขอบเขตของประโยคได้อย่าง

ถูกต้อง (ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของข้อผิดพลาดด้าน ความหมายที่เกิดจากโครงสร้างประโยค) เพราะขาด ข้อมูลที่เป็นบริบทนั่นเอง จึงเป็นเรื่องน่าเสียดายและ เสียเวลา เพราะแม้ผู้สอนจะให้ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ทางภาษาต่าง ๆ ไปแล้ว นักศึกษาก็ยังวิเคราะห์ โครงสร้างประโยคในบทอ่านไม่ถูกต้องและแปลผิด ความหมายอยู่ดี ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้สอนควรใช้บท อ่านเป็นตัวตั้ง และเน้นการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค ที่เป็นปัญหาของนักศึกษา ได้แก่ ประโยคไม่สมบูรณ์ การแบ่งขอบเขตของประโยค ความหมายของ ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคหรือกลุ่มความ (syntagme) โครงสร้างชนิดต่าง ๆ ของกลุ่มคำนาม ตลอดจนชนิด ของประโยคที่นักศึกษามักแปลผิด โดยชี้ให้เห็นถึง ความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์ของหน่วยคำต่างๆ ในประโยค และความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่างๆ ซึ่งเป็นบริบท ความหมาย ตลอดจนใช้ตรรกะประมวลข้อมูลรอบด้าน เข้าด้วยกันเพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความ หรือประโยคนั้น ๆ

อาจกล่าวได้ว่า การสอนภาษาโดยอิง บริบท นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาข้อบกพร่องด้านภาษา ของผู้เรียนที่เป็นสาเหตุของการแปลผิดความหมายได้ อย่างตรงจุดแล้ว ยังเป็นการฝึกการใช้หลักการแปลด้าน การวิเคราะห์บริบทและการใช้ตรรกะในการทำความเข้าใจความหมาย และนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน แปลได้จริงอีกด้วย

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านหลักการ แปล

เนื่องจากปัญหาด้านหลักการแปลเป็นสาเหตุ สำคัญอันดับแรกของการแปลผิดความหมาย ผู้สอนใน หลักสูตรการแปลจึงมีหน้าที่สร้างสมรรถนะด้าน “หลักการแปล” ที่ถูกต้องกับผู้เรียน Gile (1992) ให้ ข้อเสนอแนะด้านการสอนแปลจากข้อผิดพลาดในงานแปล ของนักศึกษาไว้ว่า หัวใจสำคัญของหลักการแปลคือ การสอนหลักและวิธีการแปลเพื่อให้ผู้เรียนนำไป ประยุกต์ใช้ในการแปลข้อเขียนต่างๆ หากผู้สอนพบ ข้อผิดพลาดซึ่งเกิดจากความบกพร่องด้านหลักและ วิธีการแปล จะต้องชี้ให้ผู้เรียนเห็นและอธิบายหลักการ ซ้ำ ๆ อยู่เป็นนิจ ดังนั้น การสอนกระบวนการวิชาด้านการ

แปลจึงไม่ใช่การหาต้นฉบับมาให้นักศึกษาแปล จากนั้น นำงานแปลของนักศึกษามาชี้ว่ามีข้อผิดพลาด ก่อนจะ “เฉลย” บทแปลที่ถูกต้อง หรือนำเสนอบทแปลของผู้สอนนั่นเอง เพราะการสอนในลักษณะนี้จะทำให้ผู้เรียนสับสน จับหลักการไม่ได้ ผู้สอนกระบวนวิชาแปลจะต้องให้เครื่องมือที่นักศึกษาจะนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานแปลได้ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการแปลได้อีกด้วย เครื่องมือในการทำงานแปลก็คือ ทศนคติและกระบวนกรทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายที่ถูกต้อง หรือ หลักการแปล นั่นเอง

1. กระบวนวิชาทฤษฎีการแปล

หลักสูตรแปลไม่ควรบรรจุกระบวนวิชาทฤษฎีการแปลไว้เพียงเพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าหลักสูตรมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ โดยมุ่งบรรยายแนวคิดหรือปรัชญาของนักทฤษฎีการแปลหลากหลายสำนัก แต่ไม่มีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีเหล่านั้นในการปฏิบัติจริง กระบวนวิชาทฤษฎีการแปลจะต้องให้หลักวิธีการแปลที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปล ภาษารัชมงคล-ไทย ใช้หลักหรือทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Interpretive Theory of Translation) เพียงทฤษฎีเดียว เพราะการสอนทฤษฎีการแปลหลากหลายแนวจะทำให้ผู้เรียนเกิดคำถามว่าจะใช้ทฤษฎีใดในกรณีใด มีหลักเกณฑ์อย่างไร ในทางกลับกัน เมื่อผู้สอนต้องประเมินงานแปลของนักศึกษาจะใช้เกณฑ์หรือหลักการแปลใดในการตัดสินคุณภาพงานแปลหรือสมรรถนะของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการวัดผลเกิดความเที่ยงตรง

การสอนทฤษฎีการแปลจะต้องกระทำควบคู่ไปกับการให้ตัวอย่างหรือการฝึกปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในชั้นเรียนเสมอ เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจแนวคิดต่างๆ ตลอดจนกระบวนกรแปลซึ่งประกอบด้วยกรทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายอย่างชัดเจน โดยมีผู้สอนเป็นพี่เลี้ยงคอยช่วยให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้หลักการแปลได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ การจัดการสอนกระบวนวิชาทฤษฎีควรทำคู่ขนานกับกระบวนวิชาปฏิบัติแปลในภาคการศึกษาเดียวกัน ผู้สอนกระบวนวิชาทฤษฎีการแปลกับผู้สอนวิชาปฏิบัติแปลควรทำงาน

ร่วมกันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ทฤษฎีและการปฏิบัติมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุดเมื่อทฤษฎีหรือหลักการแปลสามารถนำไปใช้ในการทำงานได้จริงในการปฏิบัติ ในทางกลับกัน เมื่อลงมือปฏิบัติ นักศึกษาก็จะเข้าใจหลักการแปลได้อย่างถ่องแท้ และนำหลักการแปลนั้นไปประยุกต์ใช้ในการทำงานแปลชิ้นอื่นๆ และใช้อธิบายการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนกรทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ

2. กระบวนวิชาปฏิบัติแปล

ผู้สอนกระบวนวิชาปฏิบัติแปลทุกกระบวนวิชาต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้กระบวนกรทำความเข้าใจและการถ่ายทอดความหมาย การสอนปฏิบัติแปลจึงไม่ใช่การอธิบายคำศัพท์-สำนวนและโครงสร้างของภาษาต้นฉบับให้นักศึกษาเข้าใจและลงมือแปล แต่เป็นการสอนให้นักศึกษาพยายามทำความเข้าใจความหมายในวาทกรรมนั้นๆ ด้วยการค้นคว้าเพื่อเติมเต็มข้อมูลที่ขาดไปจากคลังความรู้ของตน รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลภาษาข้อมูลภายนอกและภายในบริบท และหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่างๆ หรือที่ Kostopoulou (2007) เรียกว่า “ความเกี่ยวเนื่องของตัวบท” (text coherence) ตัวบทที่จะใช้เป็นแบบฝึกหัดแปลจึงไม่ควรเป็นข้อเขียนที่สั้นเพียง 1-2 ประโยค เพราะทำให้นักศึกษาขาดการฝึกทักษะการวิเคราะห์บริบทความหมายและการใช้ตรรกะและจำกัดความคิดอยู่แค่ประโยคที่กำลังแปลเท่านั้น เมื่อถึงขั้นตอนการถ่ายทอดความหมาย ผู้สอนจะต้องชี้แนะให้ผู้เรียนแยกแยะได้ด้วยตนเองว่าบทแปลของตนอยู่ในกรอบของความหมายหรือไม่ เพราะเหตุใด และต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร จริงอยู่ แม้บทแปลของนักศึกษาจะบกพร่อง เพราะมีข้อผิดพลาดด้านความหมายสืบเนื่องจากจุดอ่อนด้านภาษา แต่ผู้สอนแปลไม่ควรมุ่งเน้นไปที่การอธิบายข้อผิดพลาดด้านภาษา แต่ควรเน้นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีหรือหลักการแปลและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนกรแปลอย่างถูกต้องมากกว่า ผู้วิจัยจึงเห็นด้วยกับ Brunette (1998) ซึ่งมองว่าการอธิบายข้อผิดพลาดจากปัญหาด้านภาษาจะทำให้ชั้นเรียนการแปลกลายเป็นชั้นเรียน

ภาษาศาสตร์ เนื่องจากทั้งผู้สอนและผู้เรียนมุ่งเน้นเรื่อง การวิเคราะห์ภาษาด้วยการตัดแบ่งต้นฉบับเป็นหน่วย ภาษา (คำ วลี หรือประโยค) เล็กๆ โดยไม่สนใจตัวบท หรือวาทกรรมซึ่งประกอบด้วยประเด็นความหมายที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน ทั้งๆ ที่การสอนปฏิบัติแปล ควรให้ความสำคัญกับ “หลักการแปล” อันเป็นหัวใจ สำคัญของการเรียนการสอนแปล เพื่อให้ผู้เรียน สร้างสรรค์งานแปลที่มีคุณภาพปราศจากข้อผิดพลาดได้

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านคลังความรู้

แม้ปัญหาด้านคลังความรู้จะไม่ใชสาเหตุ สำคัญของข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลที่ ผู้วิจัยศึกษา แต่หลักสูตรแปลก็ควรบรรจุกระบวนการที่ สร้างทักษะการแสวงหาความรู้แก่นักศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นความรู้ด้านสังคมและวัฒนธรรมฝรั่งเศสหรือความรู้ เฉพาะด้าน ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาหลีกเลี่ยงความเข้าใจ ต้นฉบับผิดพลาดได้ ทั้งนี้ผู้สอนอาจไม่จำเป็นต้องสอน “ความรู้” นั้นตรงๆ แต่ควรตั้งประเด็นความรู้ที่น่าสนใจ หรือน่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่จะต้องแปลเอกสาร ต้นฉบับทั่วไปหรือเฉพาะด้านที่เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศส และมอบหมายให้ผู้เรียนไปค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มานำเสนอในชั้นเรียนเพื่อแบ่งปันระหว่างผู้เรียนและผู้ สอน แต่ที่สำคัญยิ่งกว่านั้น ผู้สอนกระบวนการด้าน ความรู้ควรฝึกฝนให้ผู้เรียนมีนิสัยสนใจใฝ่รู้ สงสัยและ ตั้งคำถามตนเองอยู่เสมอว่าสิ่งที่ตนรู้นั้นลึกซึ้งหรือ ถูกต้องหรือไม่อย่างไร และมีความกระตือรือร้นที่จะหา คำตอบหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมจนมั่นใจว่าเข้าใจประเด็น นั้นๆ อย่างชัดเจน ตลอดจนมีวิธีหรือช่องทางที่ หลากหลายในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล และลบทัศนคติที่ ผิดพลาดของ “นักเรียน” ที่มักพูดติดปากว่า “ไม่รู้ว่าจะ หาข้อมูลที่ไหน” หรือ “หาแล้วแต่ไม่พบ” ด้วยเหตุที่งาน หลักของผู้ที่มีอาชีพเป็นนักแปลคือการค้นคว้า เนื่องจากนักแปลไม่อาจคาดเดาล่วงหน้าได้เลยว่าจะ ได้รับมอบหมายงานแปลเรื่องใด หรือแม้แต่งานที่ตน เลือกที่จะแปลเอง ก็เป็นไปได้ว่าอาจไม่เข้าใจทุกบททุก ตอนอย่างกระจ่าง การค้นคว้าจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยง ไม่ได้ในการเป็นนักแปล

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อผิดพลาดด้านความหมายใน งานแปลของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยยืนยัน

อย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนในหลักสูตรฯ ยังคงมีข้อบกพร่อง ทางสมรรถนะด้านความรู้ภาษาฝรั่งเศสและด้าน หลักการแปลบางประเด็น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะต้องทบทวนการจัดการเรียน การสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อ ปิดช่องโหว่ซึ่งก่อให้เกิดข้อผิดพลาดในกระบวนการทำ ความเข้าใจและการถ่ายทอดความหมายในงานแปล ของนักศึกษา

ในการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ภาษา ฝรั่งเศสซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจความหมาย การเรียน การสอนกระบวนการวิชาด้านภาษาจะต้องสอดแทรก กระบวนการทำงานแปล กล่าวคือ การทำความเข้าใจ ความหมายใน “วาทกรรม” หรือตัวบทที่ใช้ในการสื่อสาร จริงและสมบูรณ์ การใช้ตรรกะเชื่อมโยงข้อมูลภาษาเข้า กับข้อมูลนอกเหนือภาษาซึ่งอยู่ในรูปของความรู้ความ เข้าใจสืบเนื่องจากการวิเคราะห์บริบทความหมายใน เรื่องที่กำลังแปล หรือจากคลังความรู้ที่ผู้แปลสั่งสมมา ตลอดชีวิต กระบวนการดังกล่าวจะช่วยให้ความหมาย ในวาทกรรมปรากฏชัดเจนและลดข้อผิดพลาดที่เกิดจาก ความเข้าใจผิดด้านภาษาลงได้บางส่วน

นอกจากนี้ เนื่องจากหลักการแปลเป็นปัจจัย สำคัญที่จะช่วยแก้ปัญหาด้านสมรรถนะด้านภาษาดังได้ กล่าวไปแล้ว การสอนหลักการแปลจึงมีความสำคัญ อย่างยิ่ง การสอนหลักการแปลจะต้องสอนทฤษฎีควบคู่ ไปกับการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้กระบวนการทั้งสองนี้เติมเต็ม ซึ่งกันและกัน ทฤษฎีสามารถนำไปใช้ในการทำงาน และการแก้ปัญหาก็ทำได้จริง ในทางกลับกัน การ ฝึกปฏิบัติก็จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจทฤษฎีได้อย่างถูกต้อง และลึกซึ้งยิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจได้ว่า งาน แปลของตนอยู่ในกรอบหรือนอกกรอบของการถ่ายทอด “ความหมาย” ซึ่งจะต้องเท่าเทียมกับต้นฉบับ

ผู้วิจัยเชื่อว่าผลการวิเคราะห์สาเหตุของ ข้อผิดพลาดด้านความหมายในงานแปลของนักศึกษา หลั ก สุ ต ร ศี ล ป ศ า ส ต ร มหาวชิราวุธ สาขาวิชาการ แปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย จะช่วยให้ผู้สอนแปลรับทราบ ปัญหาของผู้เรียนในหลักสูตรและนำผลการวิจัยไป พิจารณาจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการแปลเพื่อ แก้ไขข้อบกพร่องด้านสมรรถนะของ นักศึกษาของ

หลักสูตร และสามารถนำไปต่อยอดเป็นงานวิจัยเพื่อ
ค้นหารูปแบบการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการ
แปลที่เป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นเอกสารหลักสูตร ตำรา
และแบบฝึกหัดการแปล รวมถึงคู่มือการสอนการแปล
ตามแนวทางของทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย

เอกสารอ้างอิง

- ดวงตา สุพล. 2545. ทฤษฎีและกลวิธีการแปล (พิมพ์
ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชา
ภาษาตะวันตก สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส. 2555.
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา-
การแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย (หลักสูตรปรับปรุง
พ.ศ. 2555). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- วรนาถ วิมลเฉลา. 2539. คู่มือสอนแปล (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิทธา พินิจภูวดล. 2535. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
การแปล. วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศส
แห่งประเทศไทย ฉบับพิเศษ: การแปล,
15(2-3) : 45-76.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. 2552. การแปลขั้นสูง (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. 2555. แปลผิด → แปลถูก: คัมภีร์การ
แปลยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ballard, M. 1998. Les « mauvaises lectures » :
Étude du processus de compréhension. In
J. Delisle and H. Lee-Jahnke (Eds).
Enseignement de la traduction et traduction
dans l'enseignement. (pp. 27-47). Ottawa :
Les Presses de l'Université d'Ottawa.

- Blondy-Mauchand, G. 2005. L'évaluation : Une
composante dynamique de l'enseignement
de la traduction. In F. Israël and M.
Lederer (Eds). La théorie interprétative de
la traduction Tome III : De la formation à
la pratique professionnelle. (pp. 103-113).
Paris : Minard Lettres Modernes.
- Brunette, L. 1998. La correction des traductions
pédagogiques. In J. Delisle and H. Lee-
Jahnke (Eds). Enseignement de la
traduction et traduction dans l'enseignement.
(pp. 135-140). Ottawa : Les Presses de
l'Université d'Ottawa.
- Dancette, J. 1989. La faute de sens en traduction.
[Online]. TTR : traduction, terminologie,
rédaction, 2(2) : 83-102.
- Delisle, J. 1993. La traduction raisonnée. Ottawa :
Les Presses de l'Université d'Ottawa.
- Dussart, A. 2005. Faux sens, contresens, non-sens
... un faux débat ? [Online]. Meta :
Journal des traducteurs, 50(1) : 107-119.
- Gile, D. 1992. Les fautes de traduction : Une
analyse pédagogique. [Online]. Meta :
Journal des traducteurs, 37(2) : 251-262.
- Kostopoulou, G. 2007. The role of coherence in
text approaching and comprehension:
Applications in translation didactics [Online].
Meta: Translators' Journal, 52(1) : 146-155.
- Lederer, M. 1994. La traduction aujourd'hui. Paris :
Hachette.